

Documentat en cat. quasi només ho està *encontrada*: «per estranya *ncontrada*, / ne de temps per longança, / no deu ésser trencada / entr'amichs amistança», Guillem de Cervera, 84a; Cerverí en l'èpic poema de l'empresa africana de Pere el Gran: «Reys d'Aragó 5 feréstegues» (*E. d'Osterdingen O. C. I, 579b*, també 578a), «passés la jornada marrant camins i donant voltes a un tros d'*encontrada*» (*Excursió a Tossa, 1905, O. C. I, 722*), «llançar la taca d'un presidi damunt de nostra més bella *encontrada*» (*ib. I, 729*). I el seu deixeble Josep Pijoan començava una de les seves poesies més belles (potser reminiscents dels impresionants versos de Cerverí i Guillem de Cervera, supra): «Lluny del país, per estranya *encontrada* / ---» (veg. el text autèntic en *El meu D. Joan Maragall*), si bé el mal corrector de les O. C. de Maragall [1, 1168] l'hi esmenava (com fa en els casos lamentats en *LleuresC*, p. 47n.) en *contra*da.

Admetem que hi ha algun cas (més o meyns cert i espontani) de *contra*da: «lo primer linyatge no pogués en la mia persona ésser contengut ab pròpies *contra*des, e açò per ordonament de natura», A. el Capellà (*De amore*, p. 28, traduïnt «propris finibus contineri»), publicat, però, per Am. Pagès...; i un en un poemat del S. XIV, p. p. Morel-Fatio (mestre d'Am. Pagès) (*AlcM*); i que avui se sent *kuntrádæ* en pobles d'ultra-Albera, en els quals probablement és francèsisme recent, i amb el matís del terme que he qualificat supra d'italià: «L'Airola, Quereret, la Llavanera, tot això és a la mateixa *contra*da» (Évol, 1959), «aqueixa *kuntrádæ*» 'aqueixa bandada del terme' a les Illes (1959); «Sense l'amor s'apagarien les estrelles del cel, i es perdrien pels aires les aigües del mar: i totes les *contra*des de l'infinit senten la mateixa fúria que nosaltres!», Coromines (cartes de prometatge dels meus pares, 14-VIII-1900).⁹

Així mateix segueix en el Ss. XIV i XV: Jaume II es feia dir en certs missatges «Rey d'Aragó, de Cerdanya e de Kartagènia e de tota l'*encontrada*», a. 1301 25 (*BABL III, 309*), «e'l batle d'aquel loch de la terra del Sr. Rey qui serà pus prop de les *encontrades* d'aquelles partides», 1307 (*RLR VIII, 48*); «de catius sarranhins que eren d'aqueles *encontrades*», «lexà capità del castell de Bonayre e de tota aquella *encon*- 30 *trada* lo noble En B. Carròs», Muntaner (*Cròn.*, cap. 44, 279); «que és usança general / en lo món acostumada / que missatger no pren mal / dins alguna *encontrada*», Turmeda (*Div. Mallorques*, 130); «per ést escut què yo port són moltes avanturas avan- 35 gudas en ésta *encontrada*», Reixac, *Questa* (24.18, traduïnt *en cest país*); «un cruel vent axí pudent e axí desplacent que tota la *encontrada* put orriblament», *Corbatxo* (*BDLC XVII, 106*); «Minos, fill de Aurora, lo qual en la *encontrada* de Frígia fonch cremat ---», *Curial* (*NCL III, 57*; igual I, 67); «lo rey anava adés amunt, adés avall, que no sabia a on se anava, axí com aquell qui no sabia res en les *encon*- 40 *trades*», *Filla de Contastí* (*NCL XLVIII, 76*), on no es tracta de 'país' sinó 'topants, rodals', tal com en l'ús 45 italià comentat a la n. 3, o bé 'direcció', com en: «tocaren a la porta de la cambra, e nuyla fembra no y respòs --- e tornaren-se'n al rey e dixeren-li que negun no-ls avia respost --- lo rey dix: —Ma fila vol que yo la vaja despertar --- dit assò, lo rey anà ves aquella 50 *encontrada*, e toçà en la porta de la cambra ---», *Filla del R. d'Hongria* (*NCL XLVIII, 36*). Així encara en un doc. ross. de fi S. XIV (*RLR XXXII, 348*) i en Jordi de Sant Jordi (ed. Massó T., p. 15).

En rependre la volada la llengua literària és també 55 el que predomina: ⁸ «Vés cap a les montanyes septentrionals, / fugint les *encontrades* d'envers llevant», MilàF (*ProsB*, v. 78); «qui hagués pogut adormir-se amenaçat de mort, per a despertar-se lliure aquí enmig d'aquestes *encontrades* sempre verdes», Coromi- 60

nes (escrivint en el seu exili d'Endaia, 1897, les seves *Presons Imag.*, p. 210); Maragall escriví sempre així, ja en una de les seves poesies més clàssiques, i: «somnia llunys que es perdien de vista i *encontrades* feréstegues» (*E. d'Osterdingen O. C. I, 579b*, també 578a), «passés la jornada marrant camins i donant voltes a un tros d'*encontrada*» (*Excursió a Tossa, 1905, O. C. I, 722*), «llançar la taca d'un presidi damunt de nostra més bella *encontrada*» (*ib. I, 729*). I el seu deixeble Josep Pijoan començava una de les seves poesies més belles (potser reminiscents dels impresionants versos de Cerverí i Guillem de Cervera, supra): «Lluny del país, per estranya *encontrada* / ---» (veg. el text autèntic en *El meu D. Joan Maragall*), si bé el mal corrector de les O. C. de Maragall [1, 1168] l'hi esmenava (com fa en els casos lamentats en *LleuresC*, p. 47n.) en *contra*da.

Admetem que hi ha algun cas (més o meyns cert i espontani) de *contra*da: «lo primer linyatge no pogués en la mia persona ésser contengut ab pròpies *contra*des, e açò per ordonament de natura», A. el Capellà (*De amore*, p. 28, traduïnt «propris finibus contineri»), publicat, però, per Am. Pagès...; i un en un poemat del S. XIV, p. p. Morel-Fatio (mestre d'Am. Pagès) (*AlcM*); i que avui se sent *kuntrádæ* en pobles d'ultra-Albera, en els quals probablement és francèsisme recent, i amb el matís del terme que he qualificat supra d'italià: «L'Airola, Quereret, la Llavanera, tot això és a la mateixa *contra*da» (Évol, 1959), «aqueixa *kuntrádæ*» 'aqueixa bandada del terme' a les Illes (1959); «Sense l'amor s'apagarien les estrelles del cel, i es perdrien pels aires les aigües del mar: i totes les *contra*des de l'infinit senten la mateixa fúria que nosaltres!», Coromines (cartes de prometatge dels meus pares, 14-VIII-1900).⁹

CPT.: *Contralt* 'veu entre l'atenorada i la baixa': «tenor --- tiple --- *contralt*: altus», OPou (*ThPu.*, p. 169); ja abreujat en el mallorquí Gaspar de Verí, a. 1502: «O música bella - dins París tinguda, / en plaça tan docte, - per tu desigjada, / ab tenor y *cuant*ra - tu has superada / d'aquells l'armonia, - que lexes vensuda» (*JqMBover, BiEscrBal.* II, 503.32.7); el portuguès Gil Vicente usava ja *contras-altos* en l'*Auto das Cortes de Júpiter*, de 1519 (ed. Hamburg II, 404).

¹ A diferència del Princ., les Illes i comarques dellà Albera, on hi ha pertot el prolongament fonemàtic de *ç*, la vocal valenciana és *o*: no sols, com es veu, en tota aquesta regió, sinó també més enllà, sense excloure'n el Migjorn: MGadeba ho escriu sempre sense accent en *T. del Xè* (I, 283 i passim), ço que significa sempre *o* en la seva grafia; igual que en castellà, això és degut al tractament proclític, i és justament la reacció contra això el que provocà la difusió del tipus ultracorregit *quantra* (explicació de la qual ha dubtat algun superficial estergidor d'un vell error de MzPi.). — ² *NCL* I, 234.26, 244.1. Fa temps que tinc escrit que el «framenor» que al començament del *Sermó* de Cerverí dóna al poeta la fórmula inicial i el tema de la seva obra mestra, fou R. Llull; sospito que aquest capítol pot ser un